

3. Федулова Л. І. Інноваційна економіка : підручник / Л. І. Федулова. – К. : Либідь, 2006. – 480 с.

4. Офіційний веб-сайт Державного агентства з питань електронного урядування України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dknii.gov.ua>

5. Зянько В. В. Інноваційне підприємництво: сутність, механізми і форми розвитку: монографія / В. В. Зянько. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008. – 397 с.

УДК 339.137.2

Радинський Сергій, к.е.н., доцент
*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна*

СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Radynskyy Sergiy, PhD (Economics), Associate Professor

INNOVATION STRATEGY OF ENTERPRISES DEVELOPMENT

На етапі планування та визначення стратегічних альтернатив важливим є визначеність із типом обраної стратегії, адже від цього залежатиме повноцінний успіх інноваційної діяльності в перспективному періоді. Навіть фінансово успішна компанія буде відчувати проблеми, якщо вчасно не зуміє передбачити зміни ринкового середовища і своєчасно адаптуватись до них.

Досвід зарубіжних і вітчизняних господарюючих суб'єктів свідчить, що процес стратегічного управління складається з таких двох основних стадій: вироблення загальної та функціональних стратегій.

Загальна стратегія передбачає вироблення мети, призначення, сфер діяльності підприємства, стратегічну діагностику його середовища; визначення основних планових показників – стратегічних цілей; поглиблений аналіз ринку (сегментація ринку, оцінка привабливості сегментів і т.п.). Це цілком природно, оскільки підприємство – відкрита система, і може вижити тільки тоді, коли буде задовольняти певні потреби споживачів.

Основними стратегічними цілями, як показують численні дослідження, є: обсяги продажу, темпи зростання, частка ринку, прибуток.

Загальні стратегії можуть мати активний та пасивний характер, або частково включати обидва типи стратегій (комбінована).

Активна (наступальна) стратегія характеризується постійним розширенням діяльності, освоєнням нової продукції, пошуком конкурентних переваг, пасивна – концентрацією на певному сегменті ринку та їх захистом. Наступальний тип інноваційної стратегії характерний для підприємств, що володіють власними науково-дослідними

підрозділами, або спроможні виділити значні кошти на придбання об'єктів інтелектуальної власності. В рамках цього типу інноваційної стратегії можна виділити, користуючись термінологією Бланка І. А. [1, с.62] два варіанти: «все нове сам» і «швидкий другий».

Реалізація стратегії «все нове сам» характерна для підприємств повного інноваційного циклу, інновації тут створюються і впроваджуються власними силами.

Стратегію «швидкий другий» реалізують підприємства, що спостерігають за діяльністю своїх конкурентів, швидко підхоплюють і реалізують впроваджені ними інновації. Придбані інновації, як правило, мають форму патентів, ліцензій.

Пасивна (оборонна) стратегія може бути рецептивною і адаптивною. Для рецептивної характерне обмеження інновацій, використання вже перевірених управлінських рішень і методів. Адаптивна, навпаки, зорієнтована на пошук нових рішень і прагнення утриматися серед новаторів.

Функціональні стратегії – маркетингова, виробнича, фінансова, кадрова та інноваційна стратегії повинні забезпечити виконання завдань, сформульованих на корпоративному рівні з максимальною ефективністю.

Функціональні стратегії передбачають комбінований характер, оскільки модифікуються в залежності від рівня завдань та типу ринку до якого пристосовується підприємство. Комбінована інноваційна стратегія спрямована на швидке закріплення на ринку та переходу із розряду оборонної стратегії в наступальну. Вибір інноваційної стратегії обумовлений базовою стратегією розвитку господарюючого суб'єкта, адже інноваційний розвиток визначається як процес господарювання, що спирається на неперервний пошук способів і сфер використання потенціалу у рамках розробленої стратегії поведінки.

У практиці підприємництва можливо і прямо протилежне, тобто інновації можуть вплинути на стратегічну спрямованість політики підприємства. На малих і середніх підприємствах сільськогосподарського машинобудування часто трапляється так, що єдина інновація надовго визначає розвиток усього підприємства.

У зв'язку з тим, що загальна та функціональна інноваційна стратегії взаємопов'язані, існують залежності між основними цілями підприємства і напрямками його інноваційної діяльності. Так, ріст конкурентоспроможності бізнесу передбачає вдосконалення асортименту продукції або його ріст за рахунок нової продукції; скорочення витрат виробництва, зниження негативного впливу на навколишнє середовище і забезпечення екологічної безпеки виробництва досягається за рахунок впровадження енергозберігаючих, безвідходних технологій тощо.

Отже, інновації на підприємстві зумовлюються економічною необхідністю, оскільки підтримка належного рівня конкурентоспроможності в сучасних умовах неможлива без

інвестицій у НДДКР, розробку або придбання нових технологій, освоєння випуску нових продуктів, розвиток каналів збуту, підтримку позитивного іміджу торгової марки тощо. Крім того, в умовах обмеження ресурсів для відшкодування витрат, які постійно зростають, підприємства опиняються перед проблемою пошуку різних шляхів і можливостей збільшення обсягів продажу та зростання прибутку. Найефективнішим способом є інновації. Відповідно, конкуренція на їх основі викликає потребу розробки стратегії інновацій, яка стосується всіх підсистем підприємства і зводиться до певного стратегічного набору (портфеля) інноваційного змісту.

Обгрунтовано обрана та відповідно змістовно наповнена стратегія інновацій – як певний стратегічний набір (портфель) рішень із забезпечення інноваційного процесу на підприємстві на всіх його рівнях та для всіх складових бізнес-процесів – є запорукою тривалого успіху будь-якого підприємства і засобом забезпечення його конкурентної стійкості. Цьому мають слугувати чітка типологізація та детальна декомпозиція інноваційної стратегії за різними її складовими, які демонструють її місце у структурі стратегічного набору (портфеля) підприємства та в системі забезпечення його конкурентоспроможності. Корисними також будуть і наші дослідження доступних, зрозумілих методик генерації та верифікації її альтернатив, відібраних нами серед найбільш придатних для реалізації[2, с.55-56].

Список використаних джерел:

1. Бланк И.А. Управление прибылью. / И.А.Бланк – К.: «Ника-Центр», 1998. – 544 с.
2. Ковтун О.І. Інноваційні стратегії підприємства : теоретико-методологічні засади / О.І. Ковтун // Економіка України. – 2013. - №4. – С. 44-56.

УДК 336

**Рудакевич Марія, д.н. з держ.упр., професор
Безпалько Іванна, магістр**

*Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя,
м. Тернопіль, Україна*

НАУКОВИЙ ПАРК ЯК ЕЛЕМЕНТ УСПІШНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ МОДЕЛІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

**Rudakevych Mariia, Dr. in Public Administration, Professor
Bezpalko Ivanna, Master**

RESEARCH PARK AS AN ELEMENT OF SUCCESSFUL FUNCTIONING OF INNOVATIVE INVESTMENT MODEL OF NATIONAL ECONOMY

Науковий парк – науково-виробничий комплекс, до якого входить дослідний центр і виробнича зона, що прилягає до нього, де на орендних чи інших умовах розташовані наукоємні фірми.